

Bokprovning 2026 sammanfattning

2025 var ett år präglad av en tydlig vändning uppåt. Totalt inkom 2 335 barn- och ungdomsböcker till Svenska Barnboksinstitutet 2025, vilket är 153 fler än föregående år och motsvarar en ökning med 7 procent – ett brott mot den nedåtgående och utplanande trend som präglad det senaste decenniet. Tillväxten syns framför allt inom bilderböcker, faktaböcker och ungdomsböcker, medan utgivningen av mellanåldersböcker, kapitelböcker och tecknade serier i princip ligger stilla eller minskar något. Den översatta utgivningen ökade med 10 procent jämfört med 2024, framför allt genom översättningar från engelska och de nordiska språken. Samtidigt ökade också antalet böcker publicerade direkt på engelska, där en stor andel utgörs av lättlästa titlar och omarbetade klassiker.

I årets rapport finns fördjupande texter om till exempel barnlitterära priser, den egenfinansierade debutanten, skogen i litteraturen, och vampyren som kommit tillbaka... igen. I texten *Från klassråd till diktatur* behandlas hur berättelser om despotism och demokratins sönderfall återkommer i årets utgivning. Teman som totalitarism, demokratins sönderfall och motstånd förekommer både i realistiska skolskildringar och i dystopiska framtidsberättelser. Motståndet i dessa berättelser betonar ofta vikten av fri press och organisering tillsammans med andra.

I ”*Din vilja är min lag*” behandlas nakenbilder, samtycke och problematiskt sex i ungdomslitteraturen. I flera böcker skildras relationer där nakenbilder används i sammanhang präglade av manipulation eller beroende. Samtidigt förekommer i ungdomsböcker diskussioner om försiktighetsåtgärder, samtycke och risker i digitala relationer.

Åsa Warnqvist, Svenska Barnboksinstitutets chef och forskningsledare och dessutom seriefantast, djupdyker i *Gravskändning eller livsnerv? Kyrkogårdar, mangamyter och återbruk i serieutgivningen* ned i 2025 års tecknade serier med fokus på kyrkogårdar, dödsriket och återbruk. Hon hittar döden som ett framträdande spår i 2025 års serieutgivning, där kyrkogårdar, gravkors och dödsväsen återkommer i flera berättelser. Kyrkogården framträder både som suggestiv miljö och som plats för humor och avdramatisering. Samtidigt lyfter hon serieutgivningens återbruk av äldre berättelser, figurer och bildvärldar, där nya versioner av etablerade gestalter ses som en del av seriemediets kontinuitet.

Sammantaget visar Bokprovning 2026 en utgivning där ökningen i antal titlar sammanfaller med en tydlig närvaro av samtidsfrågor i litteraturen. Demokrati, makt, sexualitet och död behandlas i olika genrer och ålderskategorier.